

RAKENNUSTEN DIGITURVALLISUUS- OHJEISTO

Tietosuojan ja -turvaan sekä
kyberturvallisuuteen liittyvät ohjeet
rakennuksen elinkaaren ajalle

- ▶ Digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia rakentamisessa sekä kiinteistöjen ylläpidossa ja omistamisessa on jo pitkään hyödynnetty hyvinkin monipuolisesti.
- ▶ Digitalisaation hyödyntäminen on merkittävässä asemassa tavoiteltaessa kustannustehokkuutta ja alhaisia ilmastovaikutuksia koko rakennuksen elinkaaren aikana.
- ▶ Digitalisaatioon liittyvien uhkien ja negatiivisten riskien hallinta ei kuitenkaan kaikin osin ole toivotulla tai edes hyväksyttävällä tasolla.

TAUSTAA

- ▶ Rakennusten digiturvallisuuden kohentaminen ohjeistamalla kaikkia rakennuksen elinkaaren aikaisia toimijoita Rakennustiedon ja Sähköinfon julkaisuilla.
- ▶ Kolme toisiinsa liittyvää ohjetta:
 - ▶ Tilaajan ohje rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja sen tilaajalle tavoiteasettelun tueksi.
 - ▶ Suunnittelijan ohje eri suunnittelualueiden ja -vaiheiden tueksi.
 - ▶ Kiinteistönpidon ohje kiinteistöhallinnon, -liiketoiminnan ja ylläpidon tueksi.
- ▶ Muita ohjeita, joihin pitäisi tehdä vastaavia tarkennuksia ovat (ainakin) HJR18 ja TATE18 tehtäväluettelot sekä TalotekniikkaRYL ja KiinteistöRYL.

TAVOITE

- ▶ Tilaajan odotetaan ottavan kantaa rakennuksen digiturvallisuuteen ja määrittävän kiinteistölle tai sen osille suojauksen tasot (DT1 – 4) suunniteltujen käyttötarkoitusten mukaisesti. (HJR19?)
- ▶ Suunnittelijoiden tehtävänä on löytää ne tekniset ja toiminnalliset ratkaisut, jotka mahdollistavat tavoitellun toiminnallisuuden ja suojauksen tasot valitulla elinkaaren jaksolla huomioiden järjestelmien ja komponenttien tyypilliset kestoviikat. (TATE19?)
- ▶ Kiinteistönpidossa on ylläpidettävä määritettyjä suojaustasoja kunnossapidon ja kiinteistönhoidon toimin huolehtimalla laitteiden ja järjestelmien sekä kiinteistönhoitohenkilöstön osaamisen ajantasaisuudesta ja noudattamalla tietosuojassa ja –turvallisudessa rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeessa sekä poikkeus- ja häiriötilanneohjeessa annettuja ohjeita.

VASTUUNJAOSTA

- ▶ Digiturvallisuus on huomioitava kaikissa järjestelmissä.
- ▶ Digiturvallisuus työllistää eniten automaatio- ja sähkösuunnittelua.
- ▶ Vähänkin laajemmissa hankkeissa on syytä nimetä järjestelmäintegraattori.
- ▶ LVI-suunnittelijalla on eniten tehtävissä kybervaikutuksilta suojauduttaessa.

SUUNNITTELUSTA

- ▶ Kybervaikuttamisella voi olla eri tavoitteita yleisen häiriön aiheuttamisesta taloudellisia menetyksiä aiheuttaviin laiterikkoihin tai energian käyttöön.
- ▶ Omavoimaiset säätimet ja moottorien suorat sähkökäytöt ovat kybervaikuttamiselta suojassa.
- ▶ Rakennus-, kiinteistö- tai talo-/kotiautomaation pidempikestoisissa häiriötilanteissa sen ohjaamien venttiilien ohituksella, käsisäädöllä tai omavoimaisella säädöllä sekä moottoreiden suoralla käytöllä voidaan todennäköisesti saavuttaa ja ylläpitää toiminnan jatkamisen kannalta siedettävät olosuhteet.
- ▶ Toiminta häiriö- ja poikkeustilanteissa on suunniteltava, dokumentoitava ja oltava harjoiteltavissa sekä asuinrakennuksissa opastettavissa myös lähes maallikolle.

KYBERVAIKUTTAMISESTA

Lisätietoja antavat:

Antti Nyqvist, valmiuspäällikkö, Digipooli, Teknologiateollisuus ry
antti.nyqvist@teknologiateollisuus.fi 040 861 9446

Ilkka Friman, tuotepäällikkö, Rakennustieto Oy
ilkka.friman@rakennustieto.fi 0207 476 424

Ari Järvinen, KyberGuide
ari.jarvinen@eou-palvelut.fi 040 736 4253

KIITOS